

Project 'Omdat elk kind telt! in Zuidoost'

Projectplan 'Omdat elk kind telt! in Zuidoost' Schooljaar 2010/2011

Datum : 29 september 2010
Status : versie 1.0 (definitief)

Correspondentieadres:

Project 'Omdat elk kind telt! in Zuidoost'
Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost
Krimpertplein 30 A
1104 PH Amsterdam Zuidoost
telefoon (020) 600 13 41
fax (020) 368 13 29
e-mail secretariaat-ppozo@ppozo.nl
www.omdatelkkindteltinzuidoost.nl

Inhoud

Leeswijzer	3
Besluitvorming	3
1. Aanleiding	
1.1 Problematiek	4
1.2 Complexiteit omgeving	5
2. Ambitie	
2.1 Sterk rekenonderwijs	5
2.2 Beoogde opbrengsten	6
3. Programma	
3.1 Uitgangspunten.....	6
3.2 Programmalijnen.....	8
3.3 Fasering en planning	10
4. Uitvoering	
4.1 Organisatie	11
4.2 Communicatie.....	13
5. Financiën.....	14
6. Risicoanalyse	15
7. Bijlagen	
Overzicht deelnemende besturen/scholen	
Overzicht kennispartners	
Overzicht subsidieverstrekkers	

Leeswijzer

De schoolbesturen van het primair onderwijs in Amsterdam Zuidoost hebben de krachten gebundeld om het rekenonderwijs in hun scholen meetbaar en merkbaar te verbeteren. Dit is nodig omdat een derde van de scholen rekenresultaten laat zien die aan de maat zijn en bij tweederde van de scholen het op dit moment niet lukt de beoogde opbrengsten bij rekenen te behalen. De schoolbesturen hebben een project ingericht om de beoogde kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs in alle scholen tot stand te brengen met als motto: 'Omdat elk kind telt!' Het project heeft een doorlooptijd van drie schooljaren (2008/2009, 2009/2010 en 2010/2011).

Het voorliggende plan geeft de ambitie, aanpak, planning in samenhang met de organisatorische en financiële kaders weer van het project voor het schooljaar 2010/2011. Het plan bouwt voort op het projectplan schooljaar 2009/2010.

Hoofdstuk 1 beschrijft waarom de besturen zich inzetten voor de kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs in de basisscholen. In het tweede hoofdstuk staat beschreven welke ambities de schoolbesturen hebben met een concretisering in doelstellingen en beoogde opbrengsten. Hoofdstuk 3 bevat de inhoudelijke lijn (het programma) van het project. Hoofdstuk 4 beschrijft de organisatorische en communicatieve opzet van het project. De financiële kaders staan uitgewerkt in hoofdstuk 5. Tot slot bevat hoofdstuk 6 een risicoanalyse van het project. De bijlagen vermelden onder andere een aantal relevante kengetallen van het project.

Besluitvorming

De deelnemende besturen, verenigd in het Bestuurlijk Onderwijs Overleg Zuidoost (BOOZ), hebben het projectplan 2010/2011 vastgesteld op 29 september 2010.

1. Aanleiding

1.1 Problematiek

Het rekenonderwijs op de basisscholen in Zuidoost kan en moet beter. Tot deze conclusie komen negen schoolbesturen uit het basisonderwijs in Amsterdam Zuidoost op grond van een analyse van de rekenresultaten van hun scholen. Uit deze analyse komt een aantal bevindingen naar voren.

Onderwijsresultaten Amsterdam

Uit de regionale analyse van de inspectie van onderwijs (dr. L.S.J.M. Henkens, april 2008) zijn de onderwijsresultaten en risico's van het Amsterdamse onderwijs in kaart gebracht. De situatie in het Amsterdamse basisonderwijs is vergeleken met de vier grote steden en de rest van Nederland. Het blijkt dat het onderwijs in Amsterdam op een drietal punten opvallende verschillen vertoont met het onderwijs in de G4 en in Nederland. De inspectie vindt vaker tekortkomingen op het terrein van:

- a.) de afstemming in het aanbod van taal;
- b.) de afstemming in het onderwijsleerproces;
- c.) de leerlingenzorg.

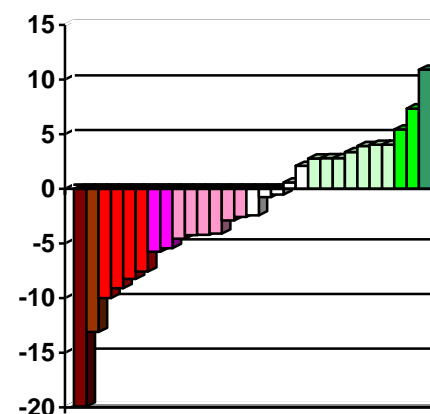
Een andere door de inspectie genoemde opvallende bevinding is, dat het percentage LWOO-leerlingen in Amsterdam fors hoger is dan in andere grote steden. Verder wordt in de regionale analyse genoemd dat de (zeer) zwakke scholen met relatief veel personele problematiek te kampen hebben. Het percentage vacatures voor leraren is er hoog; het percentage vacatures bij de schoolleiding is hoog; het percentage onbevoegde leraren is hoog; het aantal wisselingen binnen de directie is groot.

Rekenprestaties Amsterdam Zuidoost

Uit de monitoren van het Amsterdams Monitorbedrijf Primair Onderwijs blijkt dat een aantal scholen in Amsterdam Zuidoost op het onderdeel rekenen/wiskunde (tot 20 %) lager scoren in vergelijking met scholen met

eenzelfde leerlingenpopulatie. De rekenprestaties van 29 deelnemende scholen zijn aan de hand van de kwaliteitsnormering rekensterk/rekenzwak van de schooljaren 2006/2007/2008 in kaart gebracht. Twee SBO-scholen, die wel aan dit project deelnemen, zijn niet in deze analyse meegenomen. In deze analyse is het gemiddelde tussen de onder- en bovengrens als uitgangspunt genomen.

Uit deze analyse blijkt dat 14 scholen meer dan 2,5 punten onder het gemiddelde van hun eigen schoolgroep scoren. Twaalf scholen zitten daarbij meer dan 4 punten onder terwijl er een uitloop is tot -19,9. Vijf scholen scoren binnen de marge van -2,5 tot +2,5 terwijl 10 scholen met meer dan 2,5 punten boven gemiddeld in vergelijking met de eigen schoolgroep scoort. De rekensterkste school heeft over de jaren 2006/2007/2008 gemiddeld 10,91 punten boven het gemiddelde van hun eigen schoolgroep.

Wanneer wordt uitgegaan van de door de inspectie aangeduide ondergrens (genomen over een gemiddelde van de afgelopen drie schooljaren), worden 15 scholen als rekenzwak aangemerkt.

1.2 Complexiteit omgeving

Het bieden van passend en kwalitatief goed onderwijs is binnen het Amsterdamse stadsdeel Zuidoost - dat gekenmerkt wordt door een grote diversiteit aan culturele achtergronden - een uitdaging én een opgave. Het is een uitdaging en voorrecht om binnen zoveel diversiteit te kunnen werken en leren, maar er zijn ook veel vragen en zorgen.

Vragen en zorgen uiteten zich vooral ten aanzien van de behaalde prestaties van leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs in relatie tot toekomstperspectieven van kinderen. Algemene aandachtspunten die daarbij genoemd kunnen worden zijn:

- de kwaliteit van de competenties van de leerkracht;
- het aantal zwak gekwalificeerde scholen binnen het stadsdeel;
- de - in vergelijking tot het landelijk gemiddelde - achterblijvende leerlingresultaten;
- het hoge percentage leerlingen met een LWOO-verwijzing;
- het onderbreken van een continu leerproces voor kinderen door de omvangrijke in- en uitstroom van leerlingen tussen basisscholen;
- het hoge aantal jongeren dat geen startkwalificatie haalt;
- de invloed die sociaaleconomische problematiek binnen het stadsdeel heeft op welzijn van mensen, leerprestaties en voortijdig schoolverlaten.

2. Ambitie

2.1 Sterk rekenonderwijs

Centrale doelstelling van het project vormt de kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs. Alle deelnemende scholen werken tijdens de doorlooptijd van het project aan het 'sterk(er) maken van het rekenonderwijs'. De schoolbesturen hanteren hierbij de volgende omschrijving van sterk rekenonderwijs: 'In een school met sterk rekenonderwijs liggen de rekenresultaten van de leerlingen over ten minste twee achtereenvolgende jaren ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden'.

De schoolbesturen komen tot deze omschrijving omdat zij van mening zijn dat goed rekenonderwijs tot uitdrukking moet komen in goede resultaten. Zij kiezen voor een termijn van meerdere jaren (ten minste twee) omdat in een enkel jaar sprake kan zijn van een toevallige uitschieter. Bij de beoordeling van de rekenresultaten gaan de schoolbesturen uit van de meest betrouwbare en valide gegevens waarover de school beschikt. In de meeste gevallen betreft dit de gegevens voor rekenen uit de CITO-eindtoets en de beoordeling vanuit de inspectie.

Waaraan herken je een school die sterk rekenonderwijs geeft?

De schoolbesturen sluiten hierbij aan op actuele inzichten vanuit het wetenschappelijk onderzoek (o.a. de theorieën van Fullan, Marzano en Kagan) en vanuit de inspectie van het onderwijs (de sterke basisschool).

Sterk rekenonderwijs in een basisschool herken je aan de volgende kenmerken:

- Leerkrachten hebben een gedegen inzicht in het rekenprogramma voor het betreffende leerjaar in samenhang met het totale rekenprogramma dat de school aanbiedt (o.a. inzicht in kerndoelen en tussendoelen).

- Leerkrachten bieden de leerstof voor alle leerlingen aan, leggen de leerstof goed uit, betrekken de leerlingen actief bij de lesinhoud, stimuleren dat leerlingen reflecteren op eigen oplossingen en strategieën en zorgen voor een taakgerichte werksfeer.
- Leerkrachten besteden voldoende tijd aan rekenonderwijs (naast voldoende tijd voor taalonderwijs).
- Leerkrachten werken planmatig op grond van het periodiek in kaart brengen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen en zetten hiervoor gerichte instrumenten in (methodegebonden toetsen en methode-onafhankelijke toetsen).
- De rollen en taken van leerkracht, directie, intern begeleider, rekenspecialist en bestuurder zijn transparant verdeeld in samenhang met de specifieke functies en de beschikbare (financiële) middelen. Iedere functionaris voert de 'eigen' taken uit vanuit een sterk persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef.
  - o De leerkracht (met eventuele ondersteuning van een assistent) verzorgt 'sterk rekenonderwijs' aan de groep leerlingen.
  - o De directie faciliteert en motiveert het team om 'sterk rekenonderwijs' tot stand te brengen vanuit het werkconcept van 'onderwijskundig leiderschap'.
  - o De intern begeleider draagt zorg voor de samenhang in het rekenprogramma, het op een planmatige manier rekenonderwijs geven door de leerkrachten, de bewaking van de beoogde kwaliteit van het rekenonderwijs en de onderlinge afstemming bij het geven van speciale zorg aan de leerlingen.
  - o Een rekenspecialist zorgt ervoor dat de teamleden beschikken over actuele domeinkennis rekenen in samenhang met de rekenmethode die de school gebruikt.
  - o Een rekenverbeterteam functioneert als 'versneller' voor het veranderproces om 'sterk rekenonderwijs' in school in te voeren en te verankeren.
    - o Het bestuur draagt zorg voor de noodzakelijke middelen, houdt toezicht op het bereiken van de beoogde opbrengsten en stimuleert het veranderproces.
- De werksfeer in het schoolteam is opbrengstgericht met een onderzoekende cultuur waarin het periodiek monitoren van de rekenresultaten van de leerlingen en het gebruik van de verkregen gegevens over de vorderingen van de leerlingen onlosmakelijk deel van uit maakt.
- Het schoolteam steekt gerichte energie in het gezamenlijk verbeteren van de kwaliteit van het rekenonderwijs door samen te leren en te ontwikkelen.

2.2 Beoogde opbrengsten

De inspanningen van de deelnemende scholen zijn gericht op de volgende opbrengsten:

- De rekenprestaties van de leerlingen zijn op peildatum 1 augustus 2011 meetbaar en zichtbaar verbeterd ten opzichte van de nulmeting op peildatum 1 augustus 2009. Dit valt onder andere af te leiden uit de vergelijkende gegevens van de CITO eindtoets en een aantal CITO tussentoetsen.

3. Programma

3.1 Uitgangspunten

De schoolbesturen hebben om de beoogde opbrengsten tot stand te brengen een programma ontwikkeld gebaseerd op de principes en werkmethodes die succesvol zijn gebleken bij grootschalige duurzame veranderingen in onderwijssystemen in binnen- en buitenland. Leidraad hierbij vormt het werk van Michael Fullan, dat inzicht geeft in wat nodig is om op een kansrijke manier cruciale en duurzame veranderingen in het onderwijs door te voeren en te borgen. De volgende vier pijlers van duurzame organisatieontwikkeling vormen uitgangspunten voor het programma.

Werken vanuit morele betekenisgeving en maatschappelijke relevantie

Dit betreft de bewustwording bij alle betrokkenen van de diepere en morele betekenis van de beoogde verandering. Bij het project is de betekenisgeving gebaseerd op het verbeteren van de samenleving binnen het stadsdeel Zuidoost door het verbeteren van het onderwijssysteem; het vergroten van kansen voor iedereen. Het verbeteren van leefbaarheid (wijkagenda) en opvang van sociaaleconomische problematiek (jeugdagenda), loopt parallel aan het verbeteren van schoolprestaties (onderwijsagenda). Werken vanuit morele zingeving betekent ook dat het wenselijk is te investeren in toekomst, dus in opleiding van kinderen en jongeren. Dit wordt gedaan door voor iedereen bij de leerprestaties de lat hoger te leggen en de verschillen die er tussen prestaties van individuele leerlingen zijn, kleiner te maken. Scholen leggen de lat hoger door na te gaan hoe ze het leren van degenen die het zwakst presteren - en voor wie het onderwijssysteem minder effectief blijkt te zijn - kunnen stimuleren en verbeteren. Het verbeteren van reken- (en taal) prestaties heeft direct invloed op economische groei en communicatie binnen de wijk.

Ontwikkelen van leiderschap

Een tweede pijler van het programma betreft leiderschap. Wanneer we spreken over het vormgeven van duurzame organisatieontwikkeling is leiderschap de meest cruciale factor. Ervaring leert ons welke leiderschapskenmerken belangrijk zijn om effectieve innovaties succesvol vorm te geven. Het ontwikkelen van denkkraft in de richting van lange termijn oplossingen, het stimuleren van systeemdenken, het hebben van inzicht en kunnen anticiperen op de complexiteit van veranderingen (omgaan met angst, weerstand) en het kunnen versterken van relaties en initiëren van kenniscreatie, zijn interventies die in dit het programma veel aandacht krijgen. Tijdens dit project zullen zowel bestuurders als leidinggevenden van scholen (directies/intern begeleiders/rekenspecialisten) binnen professionele leergemeenschappen (PLG's) hun leiderschapskenmerken verder ontwikkelen.

Vergroten capaciteit van het systeem en ontwikkelen individuele professionals

Een derde pijler van het programma is enerzijds het mobiliseren en ontwikkelen van de teamkracht en anderzijds het ontwikkelen en versterken van het handelen van de individuele professional. Beide van belang voor het - vanuit gezamenlijkheid - optimaliseren van de rekenresultaten van de scholen. Het vergroten van teamkracht heeft betrekking op het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en competenties (van groepsleerkrachten, gespecialiseerde leerkrachten, schoolleiders en bestuurders) én het aanboren van nieuwe middelen (in de vorm van tijd, ideeën en materialen) op het domein rekenen. Vergroten van teamcapaciteit gaat ook over het ontwikkelen van een gezamenlijke nieuwe identiteit en de motivatie om, door middel van de ontwikkeling van de eigen organisatie, samen te werken aan duurzame kwaliteitsverbetering van de rekenprestaties van de leerlingen. Binnen het programma liggen hierbij accenten op leiderschap vanuit een onderzoeksmatige cultuur, het analyseren van data, inzetten van pedagogisch-didactische vaardigheden

en vergroten van probleemoplossende rekenvaardigheden. Het ontwikkelen van een gezamenlijke leercultuur omvat het inzetten van een aantal werkwijzen, die zijn ontworpen om mensen van elkaar te laten leren (de kennisdimensie) en zich gezamenlijk betrokken en verantwoordelijk te voelen voor het doorvoeren van kwaliteitsverbeteringen (de dimensie van betrokkenheid). Bij succesvolle innovaties leert men constant gedurende de implementatie. Een van de meest krachtige drijfveren bij verandering is het leren van collega's (peers), vooral van diegene die bij de implementatie van nieuwe ideeën een stap verder zijn. In het programma worden mensen in professionele leergemeenschappen uitgenodigd om 'te leren leren'. Het is een plaats waar men kennis kan creëren, vermeerderen, delen en spiegelen aan opvattingen van anderen. De inhoud gaat over het stimuleren van professioneel handelen binnen het primair (reken)proces. Aan het ontwikkelen van een leercultuur wordt het ontwikkelen van een evaluatiecultuur gekoppeld. Binnen deze evaluatiecultuur wordt de diepere betekenis van het geleerde geanalyseerd en veelbelovende succesvolle ideeën afgewogen ten opzichte van minder belovende ideeën. Binnen het programma komen verschillende aspecten van een evaluatiecultuur aan de orde: het reflectieve vermogen van schoolteams en de wijze waarop teamleden inzicht hebben in en gebruikmaken van beoordelingen en waarderingen over de kwaliteit en resultaten door externen

Het organiseren van consistent innovatiebeleid

Pijler vier heeft betrekking op het ontwikkelen van een consistent innovatiebeleid door focus, samenhang en systeemdoorbrekende beleidsagenda's. Het creëren van samenhang is een continu proces dat gaat over het hebben van een eenduidige richting, het verbinden van losse onderdelen en het kunnen aangeven van het verband met de doelstellingen op langere termijn. Bij succesvolle innovaties houdt men rekening met het bereiken van nieuwe patronen in samenhang die professionals in staat stellen om zich meer te richten op het primaire

proces en het continu ontwikkelen van vaardigheden ter versterking van dit proces.

3.2 Programmalijnen

Programmalijn 1: Rekenonderwijs in school verbeteren

Elke school ontwikkelt op grond van een gedegen analyse van de huidige situatie een realistisch haalbare verbeteraanpak voor de beoogde kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs, richt het verbeterproces in, voert de beoogde activiteiten uit en volgt de resultaten van de uitvoering. De school doorloopt hierbij cyclisch een aantal stappen:

- Aan de hand van interne en externe kwaliteitsrapportages over de rekenresultaten van de leerlingen maakt het schoolteam de kwaliteitsproblemen inzichtelijk en onderzoekt mogelijke factoren die hierop van invloed zijn. Het schoolteam gebruikt hierbij de kenmerken van sterk rekenonderwijs als referentiekader.
- Op basis van deze kwaliteitsanalyse stelt het schoolteam een aanpak op voor een periode van 10 weken (een loop) gericht op kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs. De kenmerken van sterk rekenonderwijs vormen ook hierbij het referentiekader. Het schoolteam legt deze aanpak vast in het zogenaamde periodeplan.
- Het schoolteam richt het verbeterproces in onder andere door de facilitering van de professionals te regelen.
- Vervolgens gaat het schoolteam aan de slag om de beoogde kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs tot stand te brengen door aspecten van sterk rekenonderwijs in het praktisch handelen van de professionals te verankeren ('van en met elkaar leren')
- Aan het einde van de periode van 10 weken inventariseert het schoolteam de resultaten van de verbeteractie o.a. door het in kaart brengen van de leerresultaten van de leerlingen met behulp van daarvoor geschikte instrumenten.

- Op grond van de geïnventariseerde en geanalyseerde resultaten stelt het schoolteam de aanpak bij en stelt de planning op voor de volgende periode van 10 weken.

Het ontwikkelen en versterken van het handelen van de individuele professional vindt plaats in de zogenaamde 'school-PLG'. Dit is de professionele leergemeenschap waaraan alle teamleden deel van uitmaken.

Binnen elke school functioneert het rekenverbeterteam als 'versneller' van het beoogde leerproces.

Programmalijn 2: Samen leren in het samenwerkingsverband (de 'bovenschoolse PLG')

De professionals van verschillende schoolteams ontmoeten elkaar tijdens verschillende leersituaties: professionele leergemeenschappen, workshops en masterclasses. Zij verdiepen hun kennis en inzichten in relevante thema's van sterk rekenonderwijs, wisselen ervaringen uit en leren van elkaar over de eigen rol en taken. Tevens hebben leerkrachten de mogelijkheid om hun eigen rekenvaardigheid te vergroten door gebruik te maken van 'digitaal leren'. Elke school beschikt over een digitaal studiepakket rekenvaardigheid.

Professionele Leergemeenschappen

De volgende professionele leergemeenschappen (PLG) maken deel uit van programmalijn 2:

PLG leerkrachten

In de PLG leerkrachten (16 groepen van ongeveer 30 deelnemers) ontmoeten leerkrachten en assistenten elkaar om zich (verder) te bekwamen in de relevante didactische vaardigheden bij het geven van sterk rekenonderwijs in de eigen groep. Tijdens de PLG's verkennen zij relevante onderdelen van de rekendidactiek en bereiden zij de invoering en verankering ervan in de eigen praktijk voor.

PLG intern begeleiders / rekenspecialisten

In de PLG intern begeleiders / rekenspecialisten (4 groepen van ongeveer 20 deelnemers) komen de intern begeleiders en rekenspecialisten van de scholen bij elkaar om zich verder te bekwamen in de ondersteunende taken in de school bij het zorg dragen voor sterk rekenonderwijs. Tijdens de PLG's verkennen zij relevante onderdelen die zij in kunnen zetten bij het geven van ondersteuning aan leerkrachten. Focus ligt op het didactisch handelen van de leerkrachten.

PLG rekenverbeterteams

De PLG rekenverbeterteams (4 groep van ongeveer 20 deelnemers) zijn erop gericht de deelnemers verder te bekwamen in het versterken van een leercultuur in de school. Tijdens de PLG's komen relevante veranderkundige thema's aan de orde in samenhang met het versterken van het didactisch handelen van de leerkracht.

PLG directies

De PLG directies (1 groep van ongeveer 40 deelnemers) is erop gericht de deelnemers verder te bekwamen in het sturing/leiding geven aan de mensen in de school om het didactisch (reken)handelen van leerkrachten te versterken.

PLG bestuurders

De PLG bestuurders (1 groep van ongeveer 9 deelnemers) richt zich erop bestuurders verder te bekwamen in het geven van sturing (o.a. door middelen toe te kennen) en het houden van toezicht op het duurzaam verbeterproces 'sterk rekenonderwijs' in de scholen. Tijdens de PLG's verkennen zij succesvolle interventies om vanuit een bestuurlijke positie het verbeterproces te stimuleren en te volgen.

Trainers begeleiden en ondersteunen de professionele leergemeenschappen. De trainers zijn afkomstig van instellingen die een rijke ervaring hebben in het begeleiden en adviseren van schoolteams bij duurzame organisatieontwikkeling en/of kwaliteitsverbetering van het rekenonderwijs. De trainers zijn opgeleid in de principes van duurzame organisatieontwikkeling en het begeleiden van professionele leergemeenschappen. De afstemming tussen de professionele leergemeenschappen (inhoud en proces) vindt plaats tijdens de werksessies van het ontwikkelteam.

De inhoudelijke programmering van de PLG schooljaar 2010/2011 staat beschreven in de PLG Routekaart schooljaar 2010/2011. Deze treft u aan op de website (www.omdatelkkindtelinzuidoost.nl).

Workshops en masterclasses

Met ingang van schooljaar 2010-2011 biedt het project een serie workshops en masterclasses aan. Deze zijn bedoeld als ondersteuning van de 'school-PLG's en van de 'bovenschoolse PLG's'. Het programma van de workshops en masterclasses sluit aan bij de geïnterviewde leerbehoeften van leerkrachten, intern begeleiders, rekenspecialisten, directies en bij de activiteiten die scholen uitvoeren om het rekenonderwijs te versterken.

De workshops en masterclasses worden in twee periodes aangeboden (september tot en met november en januari tot en met april). Voor elke periode wordt een programma opgesteld van ongeveer 10 workshops en 2 masterclasses.

Programmalijn 3: Rekenmonitor

De schoolbesturen brengen periodiek de rekenprestaties van de leerlingen in elke school in kaart. Tijdens de projectuitvoering vindt dit drie keer plaats: de nulmeting (peildatum 1 augustus 2009), de tussenmeting

(peildatum 1 augustus 2010) en de eindmeting (peildatum 1 augustus 2011). De rekenmonitor heeft betekenis/waarde voor:

- Directies en teams van elke school: zij krijgen inzicht in de rekenresultaten van de leerlingen van de school en de mate waarin hier veranderingen in optreden tijdens de uitvoering van het project.
- Besturen: zij kunnen met behulp van de informatie uit de rekenmonitor volgen in hoeverre de doelstelling van het project wordt bereikt.
- Kennispartners: de informatie uit de rekenmonitor geeft informatie over de mate waarin de doelstelling van het project wordt bereikt.
- Subsidieverstrekkers: de besturen kunnen met de informatie uit de rekenmonitor verantwoording afleggen over de resultaten van het project.

3.3 Fasering en planning

De fasering en planning van het programma ziet er in samenhang met de doorlooptijd van het project als volgt uit:

Programmaliijn	Schooljaar 2008/2009	Schooljaar 2009/2010	Schooljaar 2010/2011
1. Rekenonderwijs in school verbeteren	<ul style="list-style-type: none"> - Oriëntatie op problematiek - Ontwerpen verbeteraanpak/ inrichten verbeterproces - Opstellen rekenverbeterplan 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren rekenverbeterplan - Monitoren resultaten verbeteracties - Tussentijds bijstellen verbeteraanpak - Opstellen rekenverbeterplan 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren rekenverbeterplan - Monitoren resultaten verbeteracties - Tussentijds bijstellen verbeteraanpak
2. Samen leren		<ul style="list-style-type: none"> - PLG leerkrachten, - PLG directies, - PLG intern begeleiders, - PLG rekenspecialisten, - PLG rekenverbeterteams: 6 bijeenkomsten - PLG bestuurders: 2 bijeenkomsten 	<p>De inrichting van de PLG's vindt plaats op grond van de evaluatieresultaten over schooljaar 2009/2010.</p> <p>Samen leren programma wordt uitgebreid met workshops, masterclasses en digitaal leren.</p> <p>Uitvoering Learning fair</p>
3. Rekenmonitor		Nulmeting: dec. 2009	Tussenmeting: sep./okt. 2010 Eindmeting: sep./okt. 2011

4. Uitvoering

4.1. Organisatie

Tijdens de doorlooptijd van het project functioneren de volgende organen:

BOOZ/opdrachtgever

- Leden: vertegenwoordiger vanuit elk deelnemend bestuur.
- Kerntaken:
  - vaststellen projectplan (inclusief projectbegroting)
  - vaststellen activiteitenplanning per schooljaar (inclusief begroting)
  - vaststellen jaarverslag (inclusief jaarrekening)
  - besluiten nemen over kritische kwesties
  - toezicht houden op de uitvoering op grond van voortgangsrapportages.
- Overleg:
  - vaste agendastructuur
  - afspraken actiegerichte verslaglegging
  - volgens jaarplanning.

Projectteam

- Leden:
  - twee vertegenwoordigers besturen
  - vertegenwoordiger vanuit stadsdeel Zuidoost en
  - projectleiding
- Kerntaken:
  - voorbereiden projectplan (inclusief projectbegroting)
  - voorbereiden activiteitenplanning schooljaar (inclusief begroting)
  - voorbereiden jaarverslag (inclusief jaarrekening)

- voorbereiden van besluiten over kritische kwesties
- monitoren van uitvoering op grond van voortgangsrapportages
- (formele) contacten onderhouden met subsidieverstrekkers en andere voor project relevante belanghebbenden.

- Overleg:
  - vaste agendastructuur
  - afspraak- en actiegerichte verslaglegging
  - volgens jaarplanning.

Ontwikkelteam

- Leden:
  - ontwikkelaar van PLG programma vanuit elke kennispartner
  - projectleiding en
  - vertegenwoordiger projectteam.
- Kerntaken:
  - ontwerpen van/uitvoering geven aan kwalitatief hoogwaardig integraal programma voor PLG's gericht op bereiken doelen en beoogde resultaten
  - op grond van rapportages uitvoering professionele leergemeenschappen
  - waar nodig bijstellen programma.
- Overleg:
  - gekoppeld aan 4 cycli (loops)
  - vaste agendastructuur
  - afspraak- en actiegerichte verslaglegging
  - volgens jaarplanning.

Projectleiding

- Leden:
  - (algemeen) projectleider
  - programmacoördinator.
- Kerntaken:
  - zorg dragen voor inspirerende – integrale – resultaatgerichte inrichting en sturing van project, gericht op behalen geformuleerde doelen en beoogde resultaten.
- Taakverdeling:
  - Projectleider:
    - algemeen
    - p&c cyclus project
    - communicatie (contacten deelnemers, projectorganen, subsidieverstrekkers, 'externe' belanghebbenden/PR)
    - projectsecretariaat
    - projectadministratie.
  - Programmacoördinator:
    - integraal kwalitatief hoogwaardig programma,
    - monitor,
    - op verzoek ondersteunen projectleider.
- Overleg:
  - wekelijks
  - vaste agendastructuur
  - afspraak- en actiegerichte verslaglegging
  - volgens jaarplanning.

Projectsecretariaat

- Uitvoering door medewerker(s) projectenbureau, onder aansturing van projectleider.
- Kerntaken:
  - secretariële ondersteuning projectleiding,
  - organisatorische en facilitaire ondersteuning PLG's,
  - projectarchief,
  - centraal infopunt project.

Projectadministratie

- Uitvoering door medewerker(s) projectenbureau in samenwerking met administratiekantoor en 'adviseur' (bestuurslid) onder aansturing van projectleider.
- Kerntaken:
  - financiële administratie,
  - budgetbewaking (signalerend),
  - opstellen financiële maandrapportages.

4.2 Communicatie

Voor de informatieverstrekking over het project aan de diverse belanghebbenden worden de volgende instrumenten ingezet:

Website

- Doelgroep: leerkrachten, directies, intern begeleiders, rekenspecialisten, bestuurders, trainers vanuit de kennispartners.
- Inhoud: informatie voor en over het project o.a. informatie over de professionele leergemeenschappen (programma, sheets, videofragmenten, achtergrondinformatie, literatuur) en inspirerende voorbeelden vanuit de praktijk van sterk rekenonderwijs (o.a. clips)
- Frequentie: doorlopend.

Projectrapportages

- Doelgroep: belanghebbenden waar verantwoording aan wordt afgelegd (besturen, stadsdeel, PO Raad).
- Inhoud: voortgangsbericht en eindrapportage.
- Frequentie: voortgangsbericht: tijdens elk BOOZ overleg / eindrapportage: na afloop project (augustus 2011).

6. Risicoanalyse

De uitvoering van het project brengt een aantal risico's met zich mee. In onderstaand schema staan deze weergegeven samen met mogelijke (tegen)maatregelen die genomen kunnen worden om de risico's op een hanteerbaar niveau te brengen.

Risico	Tegenmaatregel
1. Scholen nemen met beperkt aantal deelnemers deel aan professionele leergemeenschappen/haken tussentijds af.	Projectleiding neemt contact op met directeur en bestuur/bespreekt reden van afwezigheid/afhaken. Ontwikkelt gezamenlijk met directie mogelijke oplossingen en legt deze voor aan bestuur. Bestuur zorgt voor doorvoering passende aanpak.
2. Scholen/directies geven onvoldoende prioriteit of kunnen onvoldoende prioriteit geven aan uitvoeren verbeterplan.	Projectleiding neemt contact op met directeur en bestuur en bespreekt oorzaken. Ontwikkelt gezamenlijk met directie mogelijke oplossingen en legt deze voor aan bestuur. Bestuur zorgt voor doorvoering passende aanpak.
3. Scholen beschikken over onvoldoende objectieve, betrouwbare gegevens over de rekenresultaten van leerlingen.	Projectleiding neemt contact op met directeur en bestuur en bespreekt noodzaak beschikbaarstelling gevraagde gegevens. Ontwikkelt gezamenlijk met directie mogelijke oplossingen en legt deze voor aan bestuur. Bestuur zorgt voor doorvoering passende aanpak.
4. Scholen laten onvoldoende vooruitgang zien.	Projectleiding neemt contact op met directeur en bestuur en bespreekt noodzaak/wenselijkheid voor uitvoering van een quickscan door materiedeskundige naar factoren die stagnatie versterken. Materiedeskundige voert quickscan uit en rapporteert bevindingen en adviezen aan directie. Schoolteam/directie stelt rekenverbeterplan bij en legt dit voor aan bestuur.
5. Professionele leergemeenschap levert onvoldoende inspiratie en motivatie bij deelnemers.	Projectleiding organiseert 'ronde tafel sessie(s)' met deelnemers en brengt factoren in kaart die belemmerend werken. Bespreekt bevindingen en adviezen met betrokken trainers en in het kennispartnersoverleg. Rapporteert aan projectteam en voert in samenspraak met kennispartners verbeteringen door in inhoud en proces van professionele leergemeenschap.
6. Subsidieverstrekkingen zetten tussentijds subsidie stop.	Projectleiding rapporteert onmiddellijk aan projectteam en BOOZ. Brengt gevolgen in kaart en ontwikkelt voorstellen om weggevallen dekkingsmiddelen te compenseren en/of ambitie project aan te passen.
7. Project komt negatief in publiciteit	Projectteam informeert proactief tijdig – periodiek belanghebbenden o.a. politieke partijen – commissie deelraad (schriftelijke en mondeling). Projectteam geeft persbericht uit in samenspraak met BOOZ over relevante thema's die in publiciteit zijn gekomen.

7. Bijlagen

Overzicht deelnemende besturen en scholen

Nr.			School	Aantal leerlingen	School	Aantal leerlingen
1.	Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs		13WU, Regenboog, Woudrichemstraat 5, 1107 NE AMSTERDAM	237		
2.	Stichting Sirius					
	20VE, 16e Montessori Gaasperdam, Vreeswijkpad 6, 1106 DV AMSTERDAM	165	18XC, Bijlmerdriesschool Kantershof 641-642, 1104 HJ AMSTERDAM	157	18YT, Bijlmerhorst Egoli 12, 1103 AB AMSTERDAM	108
	18ZL, Wereldwijs Geerdinkhof 695, 1103 RP AMSTERDAM	355	18TV, Blauwe Lijn Kortvoort 61/67, 1104 NA AMSTERDAM	241	18VV, Brink Mijehof 302, 1106 HW AMSTERDAM	357
	19BH, Cornelis Jetses Jaargetijden 6, 1109 AR DRIEMOND	61	20SC, Holendrecht Holendrechtplein 39-40, 1106 LP AMSTERDAM	268	20VI, Nellestein Leksmondplein 31, 1108 EL AMSTERDAM	331
	20XR, Rozemarn Huntum 16, 1102 JA AMSTERDAM	298	20XS, Schakel Alexander Dumaslaan 9, 1102 WD AMSTERDAM	323	20TP, Ster Woudrichemstraat 8, 1107 NG AMSTERDAM	174
	20XZ, Tamboerijn Reigersbos 301, 1107 EZ AMSTERDAM	442	21DE, Prof. dr. I.C. van Houte Leksmondplein 27, 1108 EL AMSTERDAM	109		

3.	Stichting Bijzonderwijs					
	12WS, Achtsprong Huntum 15, 1102 JA AMSTERDAM	306	13MZ, Klaverblad Alexander Dumaslaan 5-7, 1102 WD AMSTERDAM	286	13CN, Knotwilg Vreeswijkpad 5, 1106 DV AMSTERDAM	429
	13VL, Mobiel Mijehof 406, 1106 HW AMSTERDAM	128	11WV, Onze Wereld Kortvoort 68, 1104 NA AMSTERDAM	202	12GF Polsstok Egoli 2, 1103 AC AMSTERDAM	307
	13HX02, Samenspel (vh Santenkraam/Kruispunt) Geerdinckhof 685-686, 1103 RB AMSTERDAM	496	13RO, Schalmei Reigersbos 313, 1107 EZ AMSTERDAM	181		
4.	Stichting Evangelische Basisscholen (SEB)		22LW, Morgenster Holendrechtplein 42, 1106 LP AMSTERDAM	278		
5.	Stichting Hindoe Onderwijs Nederland		23FD, Shri Laksmi Janusz Korzcakstraat 73, 1102 JR AMSTERDAM	280		
6.	Stichting Islamitisch Onderwijs IQRA		24ZH As-Soeffah Egoli 10, 1103 AC AMSTERDAM	376		
7.	Stichting Kolom		01VF, Prof. dr. J.J. Dumont Woudrichemstraat 2-4, 1107 NG AMSTERDAM	80		
8.	Stichting Spirit		10RG, Jan Woudsma Jaargetijden 4, 1109 AR DRIEMOND	165		
9.	Vereniging Scholen der Evangelische Broedergemeente		24ZK, Crescendo Kortvoort 77, 1104 NA AMSTERDAM	367		

Overzicht kennispartners

1.	ABC Baarsjesweg 224 1058 AA Amsterdam Contactpersoon: mevrouw Ch. Compas	3.	E&S Advies en Management BV Postbus 318 6800 AH Arnhem Contactpersoon: de heer J. Theeven
2.	Bazalt Postbus 351 4380 AJ Vlissingen Contactpersoon: mevrouw M. Weterings	4.	Vrije Universiteit Onderwijskundig Centrum De Boelelaan 1105 1081 HV Amsterdam Contactpersoon: mevrouw B. Klein

Overzicht subsidieverstrekkers

1.	Stadsdeel Zuidoost Dagelijks Bestuur Stadsdeel Amsterdam Zuidoost Sector Maatschappelijke Ontwikkeling Postbus 12491 1100 AL Amsterdam
2.	Samenwerkingsverband Zuidoost p/a Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost Krimpertplein 30 A 1104 PH Amsterdam Zuidoost
3.	PO Raad PO Platform Kwaliteit en Innovatie Aanmelding Rekenverbetertraject Varrolaan 60 3584 BW Utrecht

101102